

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 407/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., Dostojevského 3313/12, Poprad, proti postupu Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/160/2015, Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 1Co/26/2022 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6Cdo/22/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/160/2015, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Co/26/2022 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6Cdo/22/2024. Sťažovateľ žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 2 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou okresnému súdu 24. marca 2015 domáhal zaplata sumy 199 163,51 eur s príslušenstvom z titulu mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Okresný súd rozsudkom č. k. 7C/160/2015-240 z 27. januára 2022 žalobu zamietol a stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania. Na podklade sťažovateľom podaného odvolania bol rozsudok okresného súdu potvrdený rozsudkom krajského súdu č. k. 1Co/26/2022-270 z 8. novembra 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 28. novembra 2022. Proti rozsudku krajského súdu doručil sťažovateľ 17. januára 2023 dovolanie, okresný súd predložil spis najvyššiemu súdu 16. februára 2024. Dovolacie konanie je vedené pod sp. zn. 6Cdo/22/2024 a do dňa podania ústavnej sťažnosti nebolo o podanom dovolaní rozhodnuté.

3. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv zbytočnými priet'ahmi súdov rozhodujúcich vo veci sťažovateľa. Sťažovateľ je toho názoru, že napadnuté konanie, ktorého predmetom je rozhodovanie o jeho žalobe, nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené. Konanie je poznačené neprímeranými priet'ahmi bez toho, aby sa o to sťažovateľ akokoľvek pričínil, pričom zbytočné priet'ahy mali byť spôsobené výlučne postupom jednotlivých súdov.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zbytočnými priet'ahmi súdov rozhodujúcich v právnej veci sťažovateľa.

II.1. K postupu okresného súdu a krajského súdu:

5. Pri posudzovaní postupu okresného súdu a krajského súdu ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej podstatou a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02).

6. Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakovane tvrdí, že v napadnutom konaní nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté, s čím nemožno súhlasiť. Napriek tomu, že vo veci prebieha dovolacie konanie (na podklade mimoriadneho opravného prostriedku uplatneného sťažovateľom), z procesného hľadiska (a tým aj z hľadiska nastolenia právnej istoty) bolo konanie v merite veci právoplatne skončené k 28. novembru 2022, keď rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol účinky právoplatnosti. Prípadné kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu je síce spôsobilé do budúcnosti zvrátiť právne účinky meritórnych rozhodnutí, avšak podanie dovolania nemá samo osebe vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť súdnych rozhodnutí. Jednoducho povedané, pre sťažovateľa sú v súčasnosti právne záväzné rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu. Z uvedeného dôvodu preto pri hodnotení postupu okresného súdu a krajského súdu za súčasného procesného stavu nemožno hovoriť o trvajúcej právnej neistote sťažovateľa.

8. Vzhľadom na to, že sťažovateľ doručil ústavnému súdu ústavnú sťažnosť v čase, keď bolo konanie pred okresným súdom a krajským súdom právoplatne skončené, v kontexte už uvedeného preto v súčasnosti nie je možné vysloviť porušenie označených práv vo vzťahu k okresnému súdu a krajskému súdu tak, ako to žiada sťažovateľ v ústavnej sťažnosti. Navyše okresný súd aktuálne

nevykonáva žiadne procesné úkony, ktorými by ovplyvňoval dĺžku dovolacieho konania. Vzhľadom na to ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti postupu okresného súdu a krajského súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.2. K postupu najvyššieho súdu:

9. Pri posudzovaní postupu najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

10. Dovolacie konanie prebieha na najvyššom súde od 16. februára 2024, keď mu bol predložený súdny spis, čo v súčasnosti predstavuje dobu jeden a pol roka. V dovolacom konaní najvyšší súd nevykonáva priebežne procesné úkony s účasťou sporových strán, čo môže nesprávne vyvolávať dojem „nečinnosti“. Navyše z miesta, ktoré zastáva najvyšší súd v hierarchii všeobecných súdov, rezultuje, že najvyšší súd rozhoduje iba v najzásadnejších, spoločensky najvýznamnejších a právne najnáročnejších prípadoch, čo tiež môže znamenať, že časový rámec, ktorý najvyšší súd na vydanie rozhodnutia potrebuje, má zodpovedať významu jeho rozhodovania (uznesenie sp. zn. I. ÚS 203/2021 z 11. mája 2021, ZNaU 82/2021).

11. Ústavný súd považuje aktuálnu dĺžku dovolacieho konania za akceptovateľnú pre zachovanie obsahu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto odmietol ústavnú sťažnosť v uvedenej časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Napokon ústavný súd uzatvára, že ak by ďalší priebeh dovolacieho konania signalizoval vznik prietahov zo strany najvyššieho súdu, resp. prípadné zrušujúce rozhodnutie najvyššieho súdu by malo za následok zrušenie rozhodnutia krajského súdu, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu